

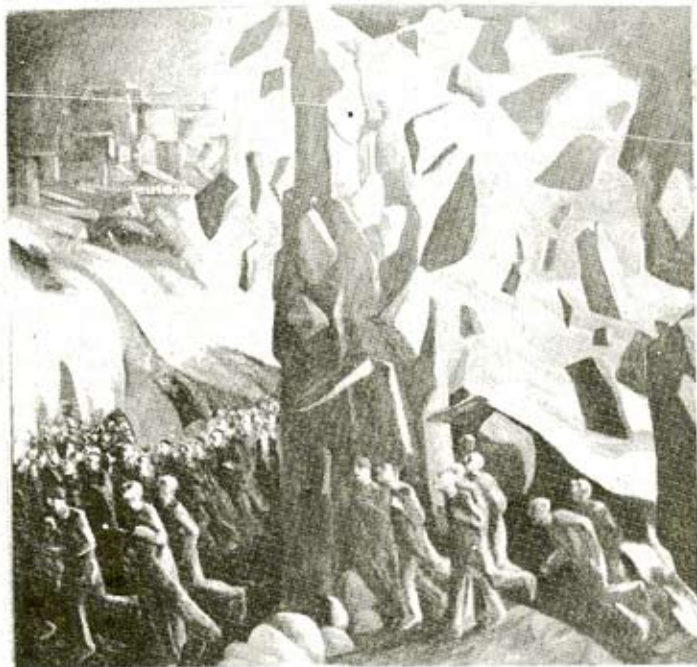
Åke Nilsson på Galleri Lucifer

Människan sin egen varg

PÅ GALLERI LUCIFER i Skövde visar Åke Nilsson en stark och känslomässig från bildkonst, som rör sig i gränslandet till det öververkliga men med klar anknytning till heta tidsaktuella problem. Katastrofen - både den stora och för mänskligt liv slutgiltiga, och den som drivs fram på ett mera individuellt-kollektivt plan, är ett ofta återkommande tema. Människan sin egen varg. Men är hon det av tvång eller av fri vilja och kopiös naivitet i all snillrikhet?

I två stora akapalyptiska målningar skildrar Åke Nilsson dagen, då teknologernas alla noggrant beräknade fördämningar brister, då alla vatten släpps loss och alla berg störtar samman, och människomassorna flyr i panik mot en räddning som inte finns. Det är ett inlägg så gott som något i en debatt, vilken för närvarande koncentrerats till kärnkraften.

□ □ □

Åke Nilssons målning *Katastrofi*.

sin tid, det är den enklaste av alla svärmodiga sanningar.

Jag känner inte hur mycket hoppfullhetens symbolik, som Åke Nilsson sedan vill lägga in i de märkliga stämningar han bygger upp kring något så trivialt som potatisknölar lagrade som döda stenar eller satta till groning på källarhyllor, och genom gluggen belysta av en kvalfullt blodig sol. Överlevandens martyrium och mysterium? Långfredag och förväntad påskdag?

Vad jag vet är att Åke Nilsson känner sig förankrad i en allmän-europeisk konsttradition. Det är här till det yttre lika med ett formfast måleri i stark, väl avvägd kolorit, som många gånger i sin renhet och genomlyshet, och även på grund av den form färgen är inbyggd i, kan påminna om katedralernas glas-målningar.

Människan underminerar sin värld och sätter sin egen livsmiljö på spel i en hybrisbetonad jakt efter en lycka och trygghet, som i sanningens ögonblick visar sig bli dödens. Men kanske befinner sig mänskligheten i samma tvångssituation som en glupsk insektssvärm på härjnings-tåg. Då återstår det för människan bara att visa sin förmenta storhet genom att med öppna ögon och utan klagan gå en undergång till mötes, som är betingad av hennes egna lagbundet styrda handlingar. Om detta säger Åke Nilsson ingenting i klartext, men en sådan provokativ tydning av hans budskap bör vara fullt möjlig.

I andra bilder visar nämligen Åke Nilsson monumentalt ödsliga landskap, där de arkitektoniskt uppbyggda klipporna fräts och sprängs och bryts ner av sol och vind och hav. Det är världar eller avsnitt av världar, där mänskligt liv varit eller kan bli en episod i ett ändlöst skeende. Ingenting är beständigt, och allting har

Något av den medeltida kyrkokonstens råa och primitiva kraft ligger det också i en teckning av det kollektiva mänskliga vansinnetes karnevalståg, där en fasansfull ödla bärs fram i procession. Kollektivets problematik, intern och i förhållande till individen, förfaller mig ännu starkare belyst i den spänningsfyllda teckningen "Avrättningen". Grundfrågan som här fortfarande väntar på svar är, om människan har en fri vilja och ett personligt ansvar, eller om hon i varje läge bara är ett offer för biokemiska processer och en universell lagbundenhet utan mening och därmed också utan krav på ett ansvar för människan som grupp eller individ. Diskussionen är fri. Bildkonst är inte bara underhållning och nervpirrande estetik.

STEN ERIKSSON